

KULTUR- OG LIKESTILLINGSDEPARTEMENTET
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Vår ref:
22/02568-2

Deres ref:

Dato:
17.11.2022

Høringssvar ny lov om omsetning av bøker (bokloven)

Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse takker for anledningen til å gi høringssvar til ny lov om omsetning av bøker (bokloven).

Omfattende og rask utvikling i teknologi og digitale medier og tjenester skaper nye konkurranseforhold for kunnskap og kulturformidling. Bokloven vil være en viktig driver for å verne om det skrevne ord, om skriftspråket og norsk og samisk språk og sikre tilgjengelighet av norsk litteratur.

§1 Lovens formål

Høringsnotatet påpeker at bokloven vil være et «viktig språkpolitisk tiltak som bidrar til å ivareta formålet med språkloven». Bokloven skal etter § 1 «legge til rette for bredde, mangfold og kvalitet i norsk litteratur» og «styrke skriftkulturen» på språkene som omfattes. Her bør bokloven speile føringene fra språkloven som gir det offentlige et ansvar for å verne og fremme nasjonale minoritetsspråk og norsk tegnspråk (§§ 1 andre ledd og 3 første ledd). Ny boklov bør dermed også ha som formål å styrke skriftkultur også for nasjonale minoritetsspråkene kvensk, romani, romanes og norsk tegnspråk.

§ 2 Definisjoner

Direktoratet støtter forslaget om å definere bok til også å omfatte digitale utgivelser, e-bøker og lydbøker. Som UHR mener vi at lovforslagets definisjon av bok også må gjelde fag- og lærebøker for høyere utdanning, og at boken skilles fra digitale læremidler. Presiseringen åpner for at digitale læremidler unntas fra bokloven slik at norske forlag kan utvikle og tilby digitale læremidler tilknyttet lærebøker eller som selvstendige multimediale læremidler.

§3 Lovens virkeområde

I høringsnotatet blir vi bedt om å ta stilling til lovens virkeområde.

Direktoratet støtter forslaget første alternativ. Vi mener at fag- og lærebøker (bokgruppe 2) bør likebehandles med andre sammenlignbare bokgrupper og reguleres i loven med bl.a. fastpris og leveringsplikt. Inkludering av lærebøker og fagbøker i loven vil bidra til at det skrives bøker på norsk i alle fag og sikre lik pris og tilgjengelighet av pensumbøker uavhengig av størrelse på fag eller hvor en studerer i landet. Lovforslaget vil sikre tilgjengelighet, mangfold og bredde i faglitteratur og lærebøker og medvirker til å støtte opp om betydningen av norsk som undervisningsspråk i høyere utdanning.

Skriving og tilgjengeliggjøring av fag- og lærebøker er viktig for å ivareta og videreutvikle et godt norsk fagspråk og har stor betydning for norsk arbeids- og samfunnsliv. Pedagogiske endringer og økt digitalisering har gjort at bruk av lærebøker, faglitteratur og digitale læremidler brukes på nye måter og supplerer hverandre. Pensum er ikke lenger bare lærebøker og artikler. Det vil være viktig at bokloven tydelig skiller mellom digitale læremidler og lærebøker for å regulere de overordnede prinsippene for omsetting av bøker. Dette vil kunne sikre hensyn til utvikling og nyskaping i bokbransjen og bidra til å styrke skriftlig kunnskapsformidling og kultur.

I fremveksten av fagskolesektoren ser vi behovet for en presisering av klassifiseringen av lærebøker for høyere yrkesfaglig utdanning. Vil lærebøker til høyere yrkesfaglig utdanning dekkes av lovens virkeområde?

Med vennlig hilsen
Jon Gunnar Mølstre Simonsen
avdelingsleder / Head of Department

Marit Ubbe
*seniorrådgiver / Senior
Adviser*

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Mottaker:
KULTUR- OG LIKESTILLINGSDEPARTEMENTET